

Αριθ. Πρωτ. Οικ **714/S.2.2018**Μ.Αλεξάνδρου 49 – 54643 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Τηλ. 2310 883170, 2310 883100
Fax 2310 883110Πληρ.: Τμήμα Επιστημονικών & Αναπτυξιακών Θεμάτων
Ερμίνα Στόλη
Τηλ. : 2310 883104
Fax : 2310 883110
e-mail: stolier@central.tee.grΠρος
κ. Λόη Λαμπριανίδη
το Γενικό Γραμματέα Στρατηγικών
και Ιδιωτικών Επενδύσεων
Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
Νίκης 5-7, 101 80 ΑΘΗΝΑ
Fax :210 3332347
e-mail: ggse@mnec.gr**Θέμα: «Αίτημα συνάντησης για θέματα πορείας υλοποίησης των επενδυτικών νόμων 3299/2004, 3908/2011 και 4399/2016»**

Αξιότιμε κύριε Γενικό Γραμματέα,

Στο με αρ.πρωτ.4065/06-11-2017 έγγραφο που σας αποστείλαμε αναφερθήκαμε στη σπουδαιότητα που ο επενδυτικός-αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016 όπως και οι προηγούμενοι 3299/2004 και 3908/2011 έχουν, καθώς αποτελούν το βασικό εργαλείο χρηματοδότησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας και των επενδύσεων που έχει ανάγκη η χώρα μας, μαζί με το ΕΣΠΑ 2014-2020, καθώς επίσης και πεδίο απασχόλησης σημαντικού αριθμού Μηχανικών.

Δεδομένης της σημασίας που έχει για το ΤΕΕ/ΤΚΜ και τα μέλη του, η επιτυχής και απρόσκοπτη πορεία υλοποίησης του Αναπτυξιακού Νόμου και σε συνέχεια της επικοδομητικής συνεργασίας μας στη διαβούλευση για τον νέο Αναπτυξιακό-Επενδυτικό Νόμο 4399/2016 όπου προτάσεις μας έγιναν δεκτές και συμπεριλήφθηκαν στο Νόμο, ζητήσαμε την διεξαγωγή μίας τεχνικής συνάντησης μαζί σας για τα κάτωθι ζητήματα:

- Πορεία υλοποίησης προηγούμενων Αναπτυξιακών Νόμων 3299/2004 και 3908/2011-Παράθεση στατιστικών στοιχείων από το Υπουργείο - Προβλήματα εφαρμογής.
- Πορεία υλοποίησης νέου Αναπτυξιακού Νόμου 4399/2016/Προγραμματισμός/Προκήρυξη νέων καθεστώτων
- Εγχειρίδιο ελέγχου επενδύσεων Αναπτυξιακού Νόμου

Επειδή μέχρι και σήμερα δεν έχουμε λάβει σχετική απάντηση από μέρους σας, επανερχόμαστε στο αίτημά μας και παρακαλούμε να το μελετήσετε εκ νέου, ώστε να προγραμματισθεί άμεσα μια νεά συνάντηση.

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Στη συνάντηση προτείνουμε να παρευρίσκονται και οι συνεργάτες σας από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και του Υπουργείου Εσωτερικών (Μακεδονίας-Θράκης) οι οποίες έχουν αναλάβει την εφαρμογή του Νόμου στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας.

Σας επισυνάπτουμε εκ νέου για τη διευκόλυνση της συζήτησης και της προετοιμασίας σας, το αναλυτικό υπομνημα επισημάνσεων και προτάσεων όπως καταγράφηκε από την ομάδα μελέτης της ΜΕ Ανταγωνιστικότητας-Επιχειρηματικότητας-Καινοτομίας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε επιπρόσθετη διευκρίνιση .

Με εκτίμηση
Για το ΤΕΕ / ΤΚΜ
Ο Πρόεδρος

Πάρις Μπίλλιας

Συνημμένα
-Υπόμνημα

Εσωτερική διανομή:
ΤΕΕ Φ(χρον. αρχείο, Τ.ΕΑΘ,Μ.Ε)

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

**Μ.Ε. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΟΜΑΔΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ
3299/2004, 3908/2011, 4399/2011**

Α.Υλοποίηση Επενδυτικών Έργων Αναπτυξιακών Νόμων 3299/2004, 3908/2011

1. Απλοποίηση της εισαγωγής στοιχείων των ελεγκτών στην ηλεκτρονική κληρωτίδα, διότι παρατηρείται το φαινόμενο ότι, ενώ έχουν επιλεγεί στο μητρώο ελεγκτών, δεν εμφανίζονται στην κληρωτίδα, με αποτέλεσμα να καθυστερούν οι έλεγχοι – αυτοψίες ολοκληρωμένων έργων, επειδή παρατηρείται έλλειψη μηχανικών. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι υπάρχουν αιτήματα ελέγχων ολοκλήρωσης επενδύσεων του Ν. 3908/2011, όπου κατόπιν δύο ετών από την υποβολή του αιτήματος ελέγχου, έχει διενεργηθεί επτά φορές και έχει κηρυχθεί άγωνα η ηλεκτρονική διαδικασία επιλογής και συγκρότησης οργάνων ελέγχου.

Εναλλακτική πρόταση για την άμεση επίλυση του προβλήματος ίσως θα αποτελούσε η έκδοση άμεσης υπουργικής απόφασης η οποία θα παρακάμπτει την ηλεκτρονική συγκρότηση της ομάδας ελέγχου με τον άμεσο ορισμό ελεγκτών – μηχανικών από το ΤΕΕ.

2. Αύξηση και καταβολή σημαντικού τμήματος της αμοιβής του ελεγκτή προκαταβολικά, διότι με τις ισχύουσες αποζημιώσεις οι εξωτερικοί ελεγκτές αδυνατούν με ιδίους πόρους να μεταβούν στους τόπους υλοποίησης των επενδύσεων για την διενέργεια των αυτοψιών ελέγχου.

3. Άμεση λειτουργία του ΠΚΣΕ για την έκδοση των αποφάσεων ολοκλήρωσης επενδυτικού έργου του Ν. 3908/2011. Τη δεδομένη χρονική στιγμή το ΠΣΚΕ δε παρέχει την συγκεκριμένη δυνατότητα με αποτέλεσμα αρκετές υπηρεσίες ενώ έχουν διενεργήσει τους αναγκαίους ελέγχους – αυτοψίες, να μην μπορούν να προβούν στην έκδοση των αντίστοιχων αποφάσεων ολοκλήρωσης, ούτε και να μπορούν να ξεπεράσουν το εμπόδιο έξω - συστημικά καθόσον δεν έχει εκδοθεί η σχετική υπουργική απόφαση που να τους επιτρέπει να εφαρμόσουν την συγκεκριμένη λύση.

4. Να παρασχεθεί η δυνατότητα διενέργειας διοικητικών ελέγχων (κυρίως των φωτοβολταϊκών επενδύσεων) και σε άλλες υπηρεσίες (π.χ. Ενδιάμεσος Φορέας ΕΦΕΠΑΕ-ΚΕΠΑ/ΑΝΕΜ, πρώην Υπουργείο Μακεδονίας Θράκης) οι οποίες έχουν την δυνατότητα, τουλάχιστον για τα έργα της Βόρειας Ελλάδας. Η συγκεκριμένη πρόταση μπορεί να επεκταθεί και στην διενέργεια των ελέγχων και των υπόλοιπων επενδύσεων προϋπολογισμού μέχρι 3.000.000€ που ανήκουν στην δικαιοδοσία ευθύνης των περιφερειών. Δηλαδή, θα μπορούσε ο έλεγχος υλοποίησης των επενδύσεων να υλοποιούνταν επικουρικά από άλλες υφιστάμενες δομές διαχείρισης προγραμμάτων (π.χ. ΕΦΕΠΑΕ) με την καθοδήγηση και τον έλεγχο των αρμόδιων υπηρεσιών των περιφερειών. Η πρόσφατη απόφαση ανάθεσης σε εταιρεία συμβούλων δεν λύνει κατά τη γνώμη μας το ζήτημα στο σύνολό του.

5. Είναι επιβεβλημένη η ανάγκη να γίνει υποχρεωτική στην σύσταση των ομάδων ελέγχου η συμμετοχή ενός υπαλλήλου της αρμόδιας υπηρεσίας που να ελέγχει την επένδυση, ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια εμπειρίας (που ίσως δεν την διαθέτουν σε μεγάλο βαθμό οι

εξωτερικοί ελεγκτές) ελέγχου επενδύσεων, καθώς και η άμεση αξιολόγηση του έργου και της συμπεριφοράς των εξωτερικών ελεγκτών.

6. Να εξαιρεθούν της διάταξης χορήγησης της ενίσχυσης της επιχορήγησης σε επτά ισόποσες δόσεις, όσα επενδυτικά σχέδια είχαν ελεγχθεί και έπρεπε να τους καταβληθεί η επιχορήγηση

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

πριν από την δημοσίευση του Ν. 4399/2016, αλλά δεν εκταμιεύθηκε η ενίσχυση λόγω υπαιτιότητας των αρμόδιων υπηρεσιών παρακολούθησης των επενδύσεων.

7. Είναι αναγκαίο να αντιμετωπισθεί το θέμα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων λειτουργικά στις υπηρεσίες. Τη δεδομένη χρονική στιγμή οι υπηρεσίες δεν ενημερώνουν τους επενδυτές για τη συγκεκριμένη υποχρέωσή τους ούτε και για τις κυρώσεις που θα αντιμετωπίσουν, ενώ επίσης δεν είναι σε θέση να διαχειριστούν τον όγκο των φακέλων τήρησης μακρόχρονων υποχρεώσεων που έχουν υποβληθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να αποφευχθεί η καταβολή προσαυξήσεων επί των χρηματικών ποινών που ίσως κάποια στιγμή στο μέλλον θα οφείλουν οι επενδυτές.

8. Σε επέκταση των ανωτέρω, σημειώνεται ότι πρέπει να ελαχιστοποιηθεί το χρηματικό πρόστιμο για την μη επίτευξη του στόχου διατήρησης των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης που θέτει η Υπουργική Απόφαση 47718/08-11-2011, ειδικά για τα επενδυτικά έργα που εγκρίθηκαν πριν από το 2009 και υλοποιήθηκαν εντός της οικονομική κρίσης, οι φορείς των οποίων αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στις δυσβάσταχτες οικονομικές ποινές.

9. Να υπάρξει παρουσίαση στοιχείων εξέλιξης προόδου στα θέματα ελέγχου-ολοκλήρωσης-εκταμιεύσεις στους προηγούμενους Αναπτυξιακούς Νόμους (σύγκριση σε σχέση με την κατάσταση που παρελήφθη).

Β. Παρατηρήσεις σχετικά με τον Ν. 4399/2016

1. Στην διαδικασία αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων του Ν. 4399/2016 να καταργηθεί το πρώτο στάδιο αξιολόγησης (έλεγχος πληρότητας), ή έστω να δοθεί η δυνατότητα προσκόμισης ελλείψεων και συμπληρωματικών στοιχείων, διότι μεγάλος αριθμός υποβληθέντων επενδύσεων δύναται να απορριφθεί για τυπικούς και όχι για ουσιαστικούς λόγους (π.χ. έλλειψη ηλεκτρονικής υπογραφής, λάθη στα ποσά των παράβολων, κ. ά.)

2. Κατά την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων του Ν. 7399/2016, ο έλεγχος πληρότητας προτείνεται να γίνεται κυρίως από τις αρμόδιες υπηρεσίες και όχι από τους εξωτερικούς αξιολογητές για λόγους καλύτερης κρίσης λόγω μεγαλύτερης εμπειρίας που διαθέτουν, καθώς και λόγω της γνώσης αναφορικά με τις διατάξεις του νόμου.

3. Αναφορικά με την εφαρμογή του Ν. 4399/2016, στα επιμέρους άρθρα των μεταβατικών διατάξεων, προτείνουμε τα ακόλουθα:

I. Άρθρο 76

Είναι επιβεβαιωμένη η χορήγηση παράτασης πέραν της 31/12/2017 για την υλοποίηση τουλάχιστον των 50% των εγκεκριμένων επενδύσεων του Ν. 3908/2011, διότι σημαντικός αριθμός έργων δεν είναι σε θέση να έχουν εκπληρώσει έγκαιρα την εξόφληση του 50% των εγκεκριμένων δαπανών τους.

II. Άρθρο 78

Για λόγους ίσης μεταχείρισης προτείνεται να ισχύσει η δυνατότητα ευνοϊκής αντιμετώπισης κάλυψης της ίδιας συμμετοχής που ισχύει στον Ν. 4399/2016 και για τα επενδυτικά έργα του Ν. 3908/2011. Επιπλέον, οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 78 που ισχύουν για τον Ν. 3299/2004, αναφορικά με την μείωση του ποσού της ίδιας συμμετοχής και την ισόποση κάλυψη ποσοστού μείωσης με δανεισμό, να ισχύουν και για τον Ν. 3908/2011.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

III. Άρθρο 79

Προτείνεται η κατηγοριοποίηση των περιπτώσεων γ και δ της παραγράφου 1 του συγκεκριμένου άρθρου να ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια του Ν. 3908/2011.

IV. Άρθρο 80

Να αποσαφηνιστεί εάν για τα αιτήματα τροποποίησης των επενδυτικών σχεδίων των Ν. 3299/2004 και Ν. 3908/2011 απαιτείται παράβολο ή όχι και εάν απαιτείται να προσδιοριστεί το ύψος του.

Παρατηρείται καθυστέρηση στην αξιολόγηση των υποβληθέντων επενδυτικών σχεδίων της πρώτης περιόδου του Ν4399/2016, ενώ δεν έχουν ενεργοποιηθεί τα καθεστώτα ενίσχυσης των ολοκληρωμένων χωρικών και κλαδικών σχεδίων, των συνεργειών και δικτυώσεων καθώς και των ενισχύσεων καινοτομικού χαρακτήρα.

5. Αποσαφήνιση χρονοδιαγράμματος προκηρύξεων 4 άλλων καθεστώτων

6. Σοβαρές αδυναμίες στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων που συνεπάγονται άσποπτες καθυστερήσεις.

7. Τήρηση χρονοδιαγραμμάτων υποβολής-αξιολόγησης-έκδοσης αποτελεσμάτων

8. Υποχρεωτική αναφορά ετήσιων δεσμεύσεων πόρων προς διάθεση των καθεστώτων

9. Απουσία ενημέρωσης στοιχείων υποβολής και γενικότερων στατιστικών στοιχείων στην ιστοσελίδα του Υπουργείου. Χρήζει σημαντικής βελτίωσης η υπάρχουσα ιστοσελίδα για τα θέματα του Επενδυτικού Νόμου, προκειμένου να υπάρχει αναλυτική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση των επενδυτών.

11. Καθυστέρηση στα θέματα που αφορούν στο σταθερό φορολογικό καθεστώς και στο Ταμείο Συμμετοχών. Έκδοση σχετικών οδηγιών.

12. Αξιοποίηση ΕΦΔ Κρατικών Ενισχύσεων σε θέματα ελέγχου επενδύσεων, δικαιολογητικών πληρότητας, οργάνωσης της διαδικασίας, τήρησης ΠΣΚΕ και γενικότερης διοικητικής υποστήριξης ειδικά στις Περιφέρειες και στο ΜΑΚ-ΘΡΑΚ.

13. Να διερευνηθεί θετικά η δυνατότητα αποδοχής των εγγυητικών επιστολών του ΤΜΕΔΕ (πρώην ΤΣΜΕΔΕ) για τη λήψη προκαταβολής κατ' αντιστοιχία με την αποδοχής στα προγράμματα του ΕΠΑνεΚ , ΕΣΠΑ 2014-2020, (Αυτοπασχόληση Πτυχιούχων, Αναβάθμιση ΜΜΕ, κ.λ.π.).

14. Αποσαφήνιση θεμάτων προσβασιμότητας ΑμΕΑ που αποτελούν ελεγκτικό στοιχείο. Η εγκύκλιος του Υπουργείου για τα προγράμματα του ΕΠΑνεΚ, ΕΣΠΑ 2014-2020 εφόσον υιοθετηθεί και στον Αναπτυξιακό Νόμο 4399/2016 έχει πολλές ασάφειες και δημιουργεί σοβαρά διαχειριστικά κόστη στις επιχειρήσεις. Παράλληλα οι συνεχείς Υ.Δ. από Μηχανικούς κατά την άποψή μας δημιουργεί ζητήματα ως προς τη σκοπιμότητά της. Αναγκάζονται οι μηχανικοί να υποκαθιστούν τις αδυναμίες και καθυστερήσεις της Δημόσιας Διοίκησης και να αναλαμβάνουν ευθύνες οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις δεν τους ανήκουν.

15. Να διοργανώνονται υποχρεωτικά ημερίδες των Υπουργείων (Κεντρική & ΥΜΑΘ) και των Περιφερειών με τους επενδυτές κατά την διάρκεια υλοποίησης των έργων τους προκειμένου να υπάρχει γνώση των προβλημάτων και δρομολόγηση των απαραίτητων ενεργειών προς επίλυσή τους.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

16. Το θέμα της φοροαπαλλαγής με την υποχρέωση διοικητικής πιστοποίησης του 50% θα πρέπει να επανεξετασθεί ως προς το ποσοστό, καθώς και του τρόπου εφαρμογής του.

17. Η χρήση λογαριασμού ESCROW ACCOUNT είναι δυνατό να λειτουργήσει σε έργα συγκεκριμένου ορίου π/υ;

Γ. Οδηγός ελέγχου επενδύσεων προτείνονται τα ακόλουθα:

Είναι άκρως θετικό το γεγονός ότι για πρώτη φορά οριοθετούνται όλα τα ζητήματα ελέγχου αναλυτικά. Ωστόσο κρίνουμε ότι κατά γράμμα δεν μπορεί να εφαρμοσθεί τουλάχιστον στις ήδη υλοποιούμενες επενδύσεις και προτείνουμε να ισχύσει στα νέα επενδυτικά έργα του Ν4399/2016 και στις προηγούμενες επενδύσεις με ορισμένες «ελαφρύνσεις».

Προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Να μην είναι υποχρεωτική η υπογραφή σύμβασης για την προμήθεια εξοπλισμού, τουλάχιστον για προμήθεια ειδών εξοπλισμού μέχρι 150.000€ ή για είδη «έτοιμα στο ράφι» προς πώληση (π.χ. περονοφόρα, αεροσυμπιεστές, κ.α.), αλλά αντίθετα να υπάρχει η υπογεγραμμένη αποδοχή της προσφοράς του προμηθευτή.
2. Στην παράγραφο των κρίσιμων σημείων ελέγχου του εξοπλισμού αναφέρεται ότι ο εξοπλισμός να βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία στον χώρο του φορέα της επένδυσης. Θα πρέπει να ισχύουν ορισμένες εξαιρέσεις όπως π.χ. για την προμήθεια καλουπιών, ή η εγκατάσταση servers σε data centers που αναγκαστικά βρίσκονται εκτός των εγκαταστάσεων του φορέα της επένδυσης.
3. Αναφορικά με την ύπαρξη πινακίδας σε κάθε αυτόνομο τμήμα εξοπλισμού να αποσαφηνισθεί ότι θα αναφέρεται ο όρος μόνο για τα μηχανήματα κύριου εξοπλισμού και όχι για βοηθητικό εξοπλισμό ή ειδικές εγκαταστάσεις όπως ράφια, δίκτυα σωληνώσεων, ταινιόδρομοι, κ.α.
4. Στις ειδικές εγκαταστάσεις εξοπλισμού να καταργηθεί η υποχρέωση πιστοποίησης της εγκατάστασης από μηχανικό διότι θα αυξηθεί το κόστος υπερβολικά ειδικά σε επενδύσεις μικρού κόστους και να αντικατασταθεί από σχετική βεβαίωση του προμηθευτή.
5. Να καταργηθεί η εκπόνηση συνοπτικής τεχνικής έκθεσης από μηχανικό για την προμήθεια μεταφορικών μέσων.
6. Στις δαπάνες μεταφοράς τεχνολογίας, να συμπεριληφθούν και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ιδίως για το λογισμικό στους απαιτούμενους τίτλους προστασίας που αναφέρει ο οδηγός.
7. Στον έλεγχο έργων ειδικότητας πολιτικού μηχανικού αναφέρεται και ο έλεγχος του καινούργιους των επίπλων και του λοιπού ξενοδοχειακού εξοπλισμού, όπως και η σύνταξη συνοπτικής έκθεσης. Ο έλεγχος μπορεί να γίνει και από άλλης ειδικότητας ελεγκτή, όπως επίσης και προτείνεται η κατάργηση της συνοπτικής έκθεσης για λόγους μείωσης της γραφειοκρατίας.
8. Για τις οικοδομικές εργασίες ζητούνται εκτός της σύμβασης και του παραρτήματός της για κάθε εργολάβο και 4 τεύχη (Γενικής περιγραφής, τεχνικών προδιαγραφών, αναλυτικών προμετρήσεων, τιμών μονάδας κατά κατηγορία εργασιών), γεγονός το οποίο είναι

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

απαγορευτικό για τις μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις, επιφέρει σημαντική γραφειοκρατία και υπερβολικό κόστος.

9. Να εξετασθεί η απαγόρευση επιστασίας για έργα άνω ενός συγκεκριμένου π/υ και να θεσπιστεί η υποχρέωση ανάληψης του έργου από εταιρεία.
10. Οι αποδείξεις είσπραξης είναι περιττές σε ποσά μικρά και όταν στα Τιμολόγια αναγράφει "ΤΟΙΣ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ".
11. Τα Έγγραφα για την πιστοποίηση δαπανών από το ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ να είναι ενδεικτικά και όχι δεσμευτικά καθώς υπάρχουν περιπτώσεις που τα εν λόγω δεν είναι ενιαία. Επίσης συμφωνώ με τις επισημάνσεις του Γρηγόρη Καλαμακίδη για το εν λόγω ζήτημα των συμβάσεων, όπως και στο εσωτερικό.
12. Να υπάρξει πιο αυστηρό πλαίσιο ελέγχου σχετικά με τις περιπτώσεις επιχειρήσεων προμηθευτών που είναι απόλυτα συνδεδεμένες μέσω του φυσικού προσώπου/μετόχων με την επενδύτρια εταιρεία, προκειμένου να αποφευχθούν περιπτώσεις κακής διαχείρισης των πόρων (βλέπε περίπτωση Miragio). Π.χ. απαγόρευση πτώχευσης του προμηθευτή έως και 5 χρόνια μετά την ολοκλήρωση του έργου. Να εξετασθεί εάν θα πρέπει να απαγορεύεται ο προμηθευτής να είναι τα ίδια πρόσωπα (ως προς τον κύριο μέτοχο – ιδιοκτήτη) με την εταιρεία που κάνει την επένδυση.
13. Στις περιπτώσεις ΑΠΕ να υπάρξει τεχνική μελέτη από το Μηχανικό για τα αποτελέσματα (σύγκριση με υποβολή) που παράγονται από την επένδυση τόσο στην ολοκλήρωση όσο και στην υποβολή (είναι ασαφές στον Οδηγό ελέγχου).
14. Στον οδηγό αναφέρει «Σε περιπτώσεις που η προμηθεύτρια εταιρεία ενός μηχανήματος ή συστάδας μηχανημάτων που αποτελούν ενιαία ενότητα εξοπλισμού, δεν είναι ο κατασκευαστής του μηχανήματος, εφόσον η συνολική του αξία υπερβαίνει το ποσό των 300.000 €, ανεξάρτητα του πλήθους των τιμολογίων στα οποία επιμερίζεται (η συνολική του αξία), πρέπει να υποβληθούν επιπρόσθετα, τα επικυρωμένα αντίγραφα των τιμολογίων του κατασκευαστή»α) Η εν λόγω περίπτωση πιθανώς να έχει ζητήματα με εταιρείες του εξωτερικού. β) Δεν απαιτείται βεβαίωση από τον κατασκευαστή για τη νομιμότητα του προμηθευτή ως νόμιμου αντιπρόσωπου; γ) Η καταγραφή του κέρδους τι σκοπό έχει; Έχουν θεσπιστεί όρια κέρδους;
15. Στον οδηγό αναφέρει «....Όπως είναι γνωστό ο εξοπλισμός που επιχορηγείται από τον εκάστοτε Αναπτυξιακό Νόμο, οφείλει να είναι καινούργιος και αμεταχειρίστος, διαφορετικά πιστοποιείται από το ΚΟΕ/ΠΟΕ ως μεταχειρισμένος και η σχετική δαπάνη είναι μη επιλέξιμη προς ενίσχυση, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην Απόφαση Υπαγωγής. Είναι αυτονόητο, ότι δεν είναι επιτρεπτή η εγκατάσταση και λειτουργία του εξοπλισμού: Σε άλλη μονάδα του Φορέα της επένδυσης, έστω και για μικρό χρονικό διάστημα και στη συνέχεια η λειτουργία του στο χώρο υλοποίησης της επένδυσης. Σε χώρο Πελάτη του Φορέα της επένδυσης (όπως προαναφέρθηκε)»
16. Να εξαιρεθεί η περίπτωση με καλούπια όπου προσκομίζεται σχετική σύμβαση μεταξύ των επιχειρήσεων δεδομένου ότι τα καλούπια αποκλειστικά παράγονται και μεταφέρονται για την περαιτέρω επεξεργασία στην επιχείρησης (ίσχυε στο ΕΠΑΝ II και ισχύει στο ΕΠΑνΕΚ 2014-2020).
17. Δυνατότητα της επιχείρησης αλλά και του οργάνου ελέγχου να προσκομίσει/ζητήσει πραγματογνωμοσύνη για το καινούργιο. Ο ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΩΝ υποχρεωτικά από το ΤΕΕ όπου θα υπάρχει μητρώο σε Περιφερειακό Επίπεδο.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

18. Στις ιδιοκατασκευές εξοπλισμού γιατί απουσιάζει η ύπαρξη τεχνικού φακέλου και πιστοποίησης κατά CE; Επίσης στις περιπτώσεις που ο τεχνικός φάκελος του μηχανήματος, το οποίο σημειωτέον δεν αγοράζεται από τον κατασκευαστή αλλά από επίσημο προμηθευτή της εταιρείας κατασκευής, δεν είναι στον προμηθευτή αλλά στον κατασκευαστή για λόγους KNOW-HOW, θα ζητείται σχετική βεβαίωση όπως στο ΕΣΠΑ 2007-2013, ειδικά για μηχανήματα εκτός ΕΕ;
19. Η υποχρέωση θεώρησης των συμφωνητικών στη ΔΟΥ θα πρέπει να εξαιρεί τα συμφωνητικά για κτηριακές δαπάνες έως 6.000 ευρώ όπως προβλέπεται στη νομοθεσία.
20. Οι δαπάνες μελετών και πιστοποίησης ISO δεν θα εγγράφονται στο βιβλίο/μητρώο παγίων.
21. Να υπάρξει μεθοδολογία και κριτήρια αξιολόγησης των μελετών, τα οποία να είναι γνωστά εξ' αρχής στους επενδυτές..
22. Να υπάρξουν εις γνώση των επενδυτών όρια κόστους για κτηριακές επεμβάσεις, μελέτες, μελέτες ISO προκειμένου να υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση όλων των υπηρεσιών για τα εν λόγω ζητήματα.
23. Στους ελέγχους μετοχικής σύνθεσης να προστεθούν τα στοιχεία από ΓΕΜΗ.
24. Να δοθεί η δυνατότητα διορθώσεων πληρωμών εφόσον αυτές έχουν πραγματοποιηθεί πριν το αίτημα ελέγχου της επένδυσης.
25. Να δοθεί σε συγκεκριμένου ύψους επενδυτικά σχέδια η δυνατότητα πιστοποίησης έναντι προκαταβολών, αντίστοιχα όπως στο ΕΣΠΑ 2007-2013 και 2014-2020.